

FES HISTÒRIA FES ESCOLA VINE AL BORN!

CURS 2018/2019

PROGRAMA D'ACTIVITATS EDUCATIVES
D'EL BORN CENTRE DE CULTURA I MEMÒRIA

EL BORN
CCM

Ajuntament de
Barcelona

FES HISTÒRIA FES ESCOLA VINE AL BORN!

CURS 2018/2019

PROGRAMA D'ACTIVITATS EDUCATIVES
D'EL BORN CENTRE DE CULTURA I MEMÒRIA

ÍNDEX

ESPAIS DE MEMÒRIA	4
PREPARACIÓ DE LA VISITA	5
ASSESSORAMENT A MESTRES, PROFESSORAT I EDUCADORS/ORES	6
LES ACTIVITATS	6
OFERTA EDUCATIVA	7
ECONOMIA, COMERÇ I VIDA QUOTIDIANA	8
PATRIMONI, ARQUEOLOGIA I CULTURA MATERIAL	14
ARQUITECTURA, URBANISME I PAISATGE	20
MEMÒRIA, POLÍTICA I LLIBERTATS	26
ACTIVITATS ESPECIALS PER A DIADES ESPECIALS	32

BENVINGUDA

Des de la seva inauguració l'any 2013, El Born Centre de Cultura i Memòria (CCM) manté el compromís de donar respostes a una societat en procés de canvi a partir d'un programa d'activitats extens que s'adreça a tota la comunitat educativa i que considera els visitants agents actius de producció cultural, és a dir, emissors i receptors alhora de mirades i interpretacions.

Un equipament cultural del segle XXI s'ha d'adreçar al públic amb les eines del seu temps. Per aquest motiu, partim de la interrogació i no de la certesa, de la reflexió en l'acció i no de la simple transmissió de coneixements, de la revisió de les fonts històriques i no de les mirades unívokes, del qüestionament i no del prejudici.

En aquest sentit, les activitats educatives que plantejem incideixen en la formació significativa, donen protagonisme a les diferents comunitats d'aprenentatge en la construcció del coneixement i aporten les eines necessàries per desenvolupar l'esperit crític dels infants i els joves. La nostra proposta és potenciar la reflexió en l'acció i la percepció de la història com un procés de continuïtats i canvis.

Tot això és possible aplicant una metodologia participativa i crítica, que estableixi un diàleg entre el passat i el present.

El nostre programa educatiu s'articula a partir de quatre blocs temàtics, que agrupen de manera sintètica els continguts que es treballen a les diferents activitats associades als dos grans espais de memòria del Born: el jaciment i el mercat.

**ECONOMIA,
COMERÇ I VIDA
QUOTIDIANA**

**PATRIMONI,
ARQUEOLOGIA I
CULTURA MATERIAL**

**ARQUITECTURA,
URBANISME
I PAISATGE**

**MEMÒRIA,
POLÍTICA
I LLIBERTATS**

A partir d'aquests blocs es revisen i es valoren els dos grans espais patrimonials d'El Born CCM: el jaciment arqueològic amb les restes de la ciutat del 1700 i el mercat del Born, primer exemple d'arquitectura de ferro de la ciutat. D'aquesta manera, es dimensiona la Barcelona preindustrial representada per les restes arqueològiques i el seu pas cap a una capital moderna i industrial, visible en l'equipament de Fontserè. Tots dos espais, transcendents per entendre la història de la Barcelona i la Catalunya contemporànies, són la base d'un programa educatiu que propicia una mirada calidoscòpica sobre la història de la ciutat i del país mitjançant diferents narratives. El nostre objectiu és desvetllar l'interès per la pròpia història facilitant els instruments per conèixer el passat, entendre el present i participar activament en la construcció del futur.

Finalment, enguany us proposem unes activitats especials per celebrar amb les escoles algunes diades assenyalades, vinculant el patrimoni tangible del Born amb el patrimoni intangible de la ciutat. Esperem que siguin del vostre interès.

Servei Educatiu d'El Born Centre de Cultura i Memòria

ESPAIS DE MEMÒRIA

EL MERCAT DEL BORN

L'antic Mercat del Born, edifici emblemàtic del segle XIX, és un exemple magnífic per mostrar als infants i als adolescents que els edificis també escriuen la història. Va ser la primera obra de l'arquitectura del ferro i el vidre de la ciutat, i es va convertir en un model que ben aviat van seguir altres mercats de Barcelona. Tan important com el seu valor arquitectònic va ser el seu valor social: el mercat va esdevenir tot un símbol per al barri, quelcom més que un espai on anar a comprar.

EL JACIMENT

El jaciment del Born és únic a Europa per les seves dimensions (8.000 metres quadrats), per l'estat de conservació en què es troba i per la seqüència cronològica que presenta. Però el que encara el fa més excepcional és el fet que se n'han pogut completar les dades arqueològiques amb la documentació notarial conservada, que proporciona descripcions detallades de l'interior de les cases, dels noms de les famílies que hi van viure i, en definitiva, del dia a dia de la seva activitat personal, professional i ciutadana.

A més, l'espai urbà del Born va ser l'escenari de l'atac final del setge del 1714, que va tenir una gran transcendència per a la història de Catalunya.

L'EXPOSICIÓ PERMANENT: "BARCELONA 1700. DE LES PEDRES A LES PERSONES"

A Barcelona hi vivia una població molt diversa, amb un bon nombre d'habitants procedents de localitats i cultures diferents. Es tractava d'una societat connectada amb mig món gràcies a una forta activitat comercial, ben alimentada i apassionada pels dolços. A Barcelona —molt marcada per la religiositat i la superstició— s'imposava un gust pels colors vistosos i els ornaments en la indumentària, i la festa, la dansa, la música, el teatre i el joc impregnaven el batec de la capital. L'exposició permanent presenta una selecció de restes de la cultura material localitzades en l'excavació del jaciment, a més d'elements museogràfics de contextualització (audiovisuals i maquetes) que ajudaran a explicar com era la Barcelona de l'inici del segle XVIII, com s'hi vivia, quines connexions tenia amb el món, quines van ser les dimensions humanes del conflicte bèl·lic i quin va ser l'abast de la repressió posterior.

PREPARACIÓ DE LA VISITA

RESERVA D'ACTIVITATS

Les activitats tindran lloc de **dimarts a dissabtes, a partir de les 10.00 hores.**

Cal concertar prèviament l'horari de l'activitat amb el servei de reserves, trucant al telèfon **93 256 68 50** o bé per correu electrònic a **reserveselbornccm@bcn.cat**.

Horari de reserves: de dilluns a divendres, de 9.30 a 19.00 hores.

És imprescindible reservar l'activitat i efectuar-ne el pagament com a mínim 15 DIES abans de la visita, així com enviar el comprovant de pagament per correu electrònic.

GRUPS

El programa **educatiu s'adreça a l'alumnat d'educació infantil, primària, secundària, batxillerat i cicles formatius.** Les diferents activitats s'han dissenyat per a grups de **25 alumnes.** Excepcionalment, i segons la tipologia de l'activitat, hi podran participar fins a un màxim de 30 alumnes.

Tots els grups han d'anar acompanyats, com a mínim, d'un responsable de l'escola. **Si el grup és superior a 18 alumnes, és imprescindible que vagi acompanyat de 2 responsables,** els quals tenen l'entrada gratuïta.

ACCESSIBILITAT

El Born CCM preveu tres tipus de suports per contribuir a fer més accessible la visita i la participació en l'activitat educativa a l'alumnat o als grups que ho necessitin:

- Visites amb intèrpret en llenguatge de signes i/o lectura labial per a infants i adolescents amb discapacitat auditiva.

- Visites descriptives per a infants i adolescents amb discapacitat visual.
- Visites amb continguts adaptats per a infants i adolescents amb problemes d'aprenentatge.

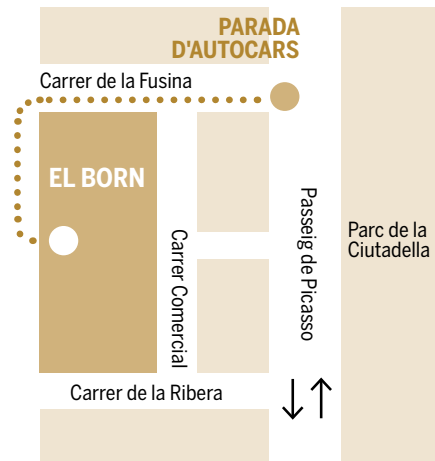
Si necessiteu disposar d'algun d'aquests serveis, especifiqueu-ho quan feu la reserva.

EL DIA DE LA VISITA

Cal que accediu al Born CCM per la porta principal, situada a la plaça Comercial. Per al bon funcionament de la visita, us demanen que arribeu 15 minuts abans de l'inici de l'activitat (en el cas de les activitats que comencen a les 10.00 hores, el centre no obre les portes fins a les 10.00 hores).

Si per causes imprevistes us endarrerieu, cal que ens ho feu saber al telèfon 932 566 850. Tanmateix, tingueu en compte que **la manca de puntualitat condicionarà la durada de l'activitat.**

Com s'hi arriba

ASSESSORAMENT A MESTRES, PROFESSORAT I EDUCADORS/ORES

El Servei Educatiu d'El Born CCM posa a disposició dels docents un ventall de propostes i de recursos didàctics complementaris a les activitats educatives, dissenyat amb un enfocament competencial, i que parteix de la reflexió des del present per ajudar a fomentar el diàleg i la reflexió amb el passat.

Aquestes propostes volen facilitar la tasca dels mestres i del professorat, oferint diverses perspectives de treball per preparar la visita i orientacions que permetran connectar-la amb les principals problemàtiques del món actual. Teniu a la vostra disposició a la pàgina web del centre (elborncultura.imemoria.barcelona.cat/el-centre/serveis-educatius/) els recursos didàctics de les activitats: Cartografia d'una desfeta; Arqueòlegs al Born; Artesans i comerciants a la Barcelona del 1700; El Born sota les bombes; La ciutat del Born.

A més, els centres poden sol·licitar assessorament del personal dels serveis educatius per desenvolupar projectes i treballs de recerca relacionats amb els eixos temàtics del centre.

Per sol·licitar el servei d'assessorament o els materials de suport al professorat, poseu-vos en contacte amb el Servei de Reserves, trucant al telèfon 93 256 68 50 o bé per correu electrònic a reserveselbornccm@bcn.cat (de dilluns a divendres de 9.30 a 19.00 hores).

LES ACTIVITATS

Les nostres activitats educatives s'organitzen a partir dels **quatre blocs temàtics ja esmentats**, que agrupen, de manera sintètica, els continguts que es treballen en les diferents activitats i que, alhora, permeten generar ponts entre elles.

Els docents poden decantar-se per les temàtiques que més bé s'adeqüin al projecte educatiu que vehiculen en relació amb la visita a El Born CCM i les necessitats del seu alumnat, tenint en compte l'etapa educativa en la qual es troben i la tipologia de l'activitat que vulguin fer.

Les activitats es desenvolupen mitjançant recursos i materials de suport a l'aprenentatge, i estan dissenyades amb un enfocament que reforça les competències artística i cultural, lingüística i audiovisual, social i ciutadana, d'autonomia i d'iniciativa personal, de coneixement i d'interacció amb el món físic.

Totes les activitats posen en pràctica una metodologia participativa, la qual, mitjançant preguntes dilema, permet establir un diàleg entre l'educador i l'alumnat i fomentar-ne el pensament crític.

Novetat!

Enguany us oferim activitats adaptades per a grups d'educació especial.

Les activitats assenyalades tenen diferents nivells d'adaptació que responen a diferents graus de diversitat funcional. Poseu-vos en contacte amb els serveis educatius i expliqueu-nos les vostres necessitats a fi de preparar la vostra visita.

OFERTA EDUCATIVA

BLOCS TEMÀTICS I ACTIVITATS

TIPOLOGIA

EDUCACIÓ INFANTIL	EDUCACIÓ PRIMÀRIA			EDUCACIÓ SECUNDÀRIA		BATXILLERAT	EDUCACIÓ ESPECIAL
	CICLE INICIAL	CICLE MITJA	CICLE SUPERIOR	PRIMER CICLE	SEGON CICLE		
	●	●	●				
		●	●				
	●	●	●	●			●
●	●						●
		●	●	●	●		
					●	●	
	●	●	●	●			
●	●	●	●				●
				●	●	●	
	●	●	●				
		●	●				
●	●						
	●	●	●	●			
				●	●	●	
				●	●		
					●	●	
		●	●	●		●	
				●	●	●	
			●	●			
			●	●			
			●	●	●	●	

*Visita comentada i taller **Itinerari urbà i taller ***Dinamitzada i itinerari urbà ****Jaciment i visita al mercat

ECONOMIA, COMERÇ I VIDA QUOTIDIANA

ACTIVITATS VINCULADES A L'ESPAI DE MEMÒRIA DEL JACIMENT

Com la Barcelona de principis del XVIII va esdevenir una ciutat pròspera i dinàmica?

La ciutat a l'època moderna va viure un auge econòmic i comercial que es reflectia en el benestar i la vida quotidiana de les persones. En una Barcelona connectada amb el món, van sorgir noves oportunitats comercials que definien un consum diferent i maneres de viure noves, i que van modificar l'activitat dels gremis i els oficis de la ciutat.

Les cases que configuren el jaciment del Born i la cultura material trobada a les excavacions són una font de coneixement rica per apropar-se a la societat del 1700.

Us proposem tres activitats per descobrir la vida quotidiana, els comerços i la societat del segle XVIII que van posar les bases del món en què vivim.

UNA CIUTAT OBERTA AL MÓN
ARTESANS I COMERCIANTS A LA
BARCELONA DEL 1700
VIATGE A LA HISTÒRIA D'UNA CIUTAT
UN MATÍ DE CONTES AL BORN

ACTIVITATS VINCULADES A L'ESPAI DE MEMÒRIA DEL MERCAT DEL BORN

Com els espais de mercat han configurat la ciutat i la nostra manera de viure al llarg del temps?

Resseguint l'evolució de les places i dels mercats, podem entendre els nous models socials i ritmes del temps associats a les noves tecnologies, l'oci o l'alimentació. L'antiga plaça d'època medieval del Born, que ocupava l'espai públic amb productes de temporada col·locats desendregadament sota tendals, va donar pas al mercat de ferro del Born, opció higiènica que marcava el canvi cap a una ciutat industrial, més globalitzada i moderna.

Us proposem dues activitats per conèixer les transformacions en els hàbits alimentaris i en la mateixa ciutat a partir dels mercats, observatoris privilegiats de la configuració urbana i de la manera de ser i de viure de la gent.

UNA HISTÒRIA PER LLEPAR-SE'N ELS DITS!
ANEM A PLAÇA!

JAC

UNA CIUTAT OBERTA AL MÓN

TALLER

Com les activitats econòmiques i les relacions comercials d'una ciutat creen una xarxa que la fa créixer i la connecta amb el món?

Coneixerem el paper de Barcelona com a centre director i distribuïdor de mercaderies, dins el territori i a escala mundial, i construirem el mapa econòmic de la Barcelona del segle XVIII.

Visitarem l'exposició "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" per conèixer la cultura material i el comerç de la ciutat i, al taller, mitjançant la reflexió activa i el contrast d'opinions, resseguirem les empremtes comercials de la ciutat a través dels gremis, les xarxes comercials i els productes de les adrogueries.

CONCEPTES CLAU:

Xarxes comercials, productes colonials, gremis, adrogueries, societat moderna, espais productius, geografia econòmica, Barcelona i el món, vida quotidiana, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment des de la balconada, visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones", i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle inicial, mitjà i superior de primària

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

ARTESANS I COMERCIANTS A LA BARCELONA DEL 1700

VISITA DINAMITZADA

JAC

Quins aspectes de la vida quotidiana del 1700 ens mostren que Barcelona era una ciutat dinàmica, pròspera i comercial?

Coneixerem la Barcelona de principis del segle XVIII a partir d'una aproximació als comerços i als gremis de l'època. Per dur-ho a terme, farem una visita dinamitzada amb estacions didàctiques que permetran a l'alumnat interactuar amb mapes, documents de l'època i rèpliques de la cultura material. Complementarem l'activitat amb un treball per grups a l'exposició "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" per reconèixer la societat de l'època a través de la cultura material.

CONCEPTES CLAU:

Barcelona i el món, comerç, transports, organització gremial, urbanisme, vida quotidiana, manufactura, cultura material, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita dinamitzada al jaciment des de la balconada i a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones".

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle mitjà i superior de primària

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 90 euros

Preu per alumne/a extra: 3,90 euros

VIATGE A LA HISTÒRIA D'UNA CIUTAT

VISITA DINAMITZADA

JAC

Com el jaciment arqueològic i la cultura material trobada en les excavacions ens acosten a la vida quotidiana de la ciutat del 1700?

Coneixerem, en la Barcelona moderna, una ciutat dinàmica, oberta i connectada al món, i veurem l'impacte dels esdeveniments històrics de principis del segle XVIII en l'àrea més activa de la ciutat. A partir d'estacions didàctiques, contrastarem documents, imatges i planimetries amb el jaciment arqueològic per reconèixer les cases i els comerços més emblemàtics de l'antiga Vilanova de Mar. Seguidament, ens endinsarem en la vida quotidiana de la ciutadania de l'època a partir d'una visita dinamitzada a l'exposició "Barcelona 1700. De les pedres a les persones".

CONCEPTES CLAU:

Barcelona 1700, ciutat, evolució urbana, història, memòria, cultura material, vida quotidiana, xarxes comercials, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita dinamitzada al jaciment des de la balconada i visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones".

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: primària, primer cicle de secundària i educació especial

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 90 euros

Preu per alumne/a extra: 3,90 euros

JAC

UN MATÍ DE CONTES AL BORN

TALLER

Voleu apropar-vos a èpoques llunyanes i conèixer la vida i els somnis d'altres persones a través dels contes? Voleu conèixer la història del jaciment a partir d'històries?

La Barcelona del segle XVIII era una ciutat plena d'històries, i la seva empremta ha quedat plasmada a les cases i els carrers que conformen el jaciment d'El Born CCM, un espai que ens permet conèixer amb detall qui vivia a les cases, com es vivia, quin era l'ambient de la ciutat, les modes i creences de la gent.

Tot partint de contes inspirats en la Barcelona del 1700, resseguirem la vida de personatges típics de la ciutat, trepitjarem els espais on transcorren les seves aventures i crearem nous relats que hauran d'evocar la Barcelona del 1700 i que presentarem en format d'esquetxos teatrals.

CONCEPTES CLAU:

Literatura, vida quotidiana, ciutat, època moderna, Barcelona 1700, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment des de la balconada, visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones", i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: educació infantil, cicle inicial de primària i educació especial

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

UNA HISTÒRIA PER LLEPAR-SE'N ELS DITS

ITINERARI

MER

Vols saber com la introducció de nous productes al llarg del temps ha condicionat i segueix condicionant la nostra manera de menjar?

Un itinerari pel jaciment del Born i el barri de la Ribera per endinsar-nos en els hàbits alimentaris com a expressió dels costums i la cosmovisió d'una societat. Incidirem en els canvis i les continuïtats entre la cultura gastronòmica medieval, moderna i contemporània, tot trepitjant els antics espais comercials de la plaça del Born, el Bornet i el nou mercat de ferro i vidre, de Fontserè. Finalment, en el Mercat de Santa Caterina posarem en pràctica els nostres coneixements tot identificant els productes de temporada per crear els nostres menús típics de cada època històrica.

CONCEPTES CLAU:

Mercats, productes de temporada, productes colonials, hàbits alimentaris, cuina mediterrània, normes de taula, vida quotidiana, xarxes comercials, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita a un sector del jaciment, al mercat del Born i els seus entorns.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle mitjà i superior de primària i ESO

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 90 euros

Preu per alumne/a extra: 3,90 euros

ANEM A PLAÇA!

ITINERARI

Us agradaria conèixer com els espais de mercat han configurat la ciutat i la nostra manera de viure, al llarg del temps?

Els mercats han condicionat l'espai públic i han modelat la manera de relacionar-nos en cada època i en cada societat. Aquests espais han deixat la seva empremta a la ciutat, visible en petits detalls com noms de carrers i places o en grans edificis com els coneguts mercats del Born, Santa Caterina i la Boqueria.

L'itinerari per aquests espais comercials ens permetrà veure l'evolució de l'urbanisme, les formes de producció, transport i consum que aquests sistemes de venda diferents van generar i evocarà l'ambient i l'impacte sobre la ciutat.

CONCEPTES CLAU:

Mercats i vertebració urbana, ciutat i consum, places tradicionals, *enclosed markets* (mercats coberts), arquitectura del ferro.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita a un sector del jaciment, al mercat del Born i els seus entorns, i taller de cuina.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: segon cicle d'ESO i batxillerat

Durada: 3 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 110 euros

Preu per alumne/a extra: 4,70 euros

A group of people, mostly young adults, are walking on a cobblestone path. The path is made of large, irregular, light-colored stones. In the background, there is a building with a red-tiled roof and large windows. The scene is brightly lit, suggesting it is daytime. A semi-transparent purple banner is overlaid on the image, containing the text "PATRIMONI, ARQUEOLOGIA I CULTURA MATERIAL" in white, bold, sans-serif capital letters.

PATRIMONI, ARQUEOLOGIA I CULTURA MATERIAL

ACTIVITATS VINCULADES A L'ESPAI DE MEMÒRIA DEL JACIMENT

JAC

Com el patrimoni arqueològic i la cultura material ens ajuden a aproximar-nos al nostre passat?

El ric patrimoni arqueològic, material i documental vinculat al jaciment del Born ens brinda l'oportunitat d'acostar-nos a la Barcelona del 1700 des d'una perspectiva plural i abordar un període clau de la nostra història recent.

Gràcies a les diferents fonts, podem comprendre la macrohistòria de l'Europa del segle XVIII i, alhora, podem analitzar en detall la microhistòria que ens acostava a la vida quotidiana de les cases i els carrers de la Barcelona moderna.

Us proposem tres activitats que, amb una mirada transversal, ens acostaran a la història moderna a través del jaciment del Born.

ARQUEÒLEGS AL BORN

EL MÓN A TRAVÉS DELS OBJECTES

LA CIUTAT DEL BORN

CASA I BUTXACA. L'ESPAI DOMÈSTIC A LA BARCELONA DEL 1700

ARQUEOLOGIA VERTICAL? RECONSTRUÏM EL BARRI DE LA RIBERA

JAC

ARQUEÒLEGS AL BORN

TALLER

Com l'arqueologia ens permet conèixer el passat? Quines són les eines de l'arqueòleg per construir el seu coneixement?

L'arqueologia és una ciència fonamental que ens permet aprendre de la nostra història més remota i també de la més recent. Des del present, l'arqueòleg treballa amb una metodologia científica per recuperar i interpretar la informació que hi ha darrere de cada vestigi, de cada pedra o de cada objecte del passat que ha arribat fins als nostres dies. A partir d'objectes, mapes i materials, ens acostarem a la feina de l'arqueòleg i al seu mètode de treball. Seguidament, el jaciment del Born i la cultura material exhibida a l'exposició "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" ens permetran il·lustrar quines són les fases d'un procés d'excavació i com es recuperen i es conserven les restes arqueològiques. Finalment, al taller, comprendrem i reproduïm com es construeix el coneixement gràcies a la interpretació de les troballes arqueològiques i l'estudi de la documentació històrica.

CONCEPTES CLAU:

Arqueologia, jaciment, ciutat, urbanisme, restes arqueològiques, excavació, documentació notarial, cultura material, patrimoni, història, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment i a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones", i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: primària i primer cicle de secundària

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

NOVETAT

JAC

EL MÓN A TRAVÉS DELS OBJECTES

VISITA COMENTADA I TALLER

Què diuen els nostres objectes del món en què vivim?

Ens acostarem a la vida, els costums i les modes dels barcelonins i barcelonines de fa tres-cents anys a través dels objectes arqueològics conservats a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones".

Incidirem en els objectes com a part de la nostra cultura material que ens permeten conèixer les formes de vida de les persones que els van crear o els hi van donar ús. Finalment, al taller ens aproximarem a les tasques de restauració dels objectes arqueològics tot reconstruint un element de vaixel·la d'època moderna a partir de les restes recuperades de l'objecte.

CONCEPTES CLAU:

Cultura material, Barcelona 1700, vida quotidiana, arqueologia, societat, gremis, comerç.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: educació infantil i primària; educació especial

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

LA CIUTAT DEL BORN

VISITA COMENTADA

JAC

Com es pot reconstruir la vida d'una ciutat a partir de la documentació notarial i les restes arqueològiques?

Ens apropiem a la història i la vida de la Barcelona del 1700 en la seva dimensió social, econòmica i urbana. Trepitjant els carrers i les cases del jaciment, coneixerem com eren els negocis i els habitants de l'antiga Vilanova del Mar i constatarem la importància comercial de la Barcelona de l'època, mentre reflexionem sobre les conseqüències de l'enderroc de l'àrea urbana conservada a El Born CCM. A l'exposició "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" posarem en relació l'auge econòmic de la ciutat amb el nivell de vida dels seus habitants a partir d'una mirada reflexiva envers la cultura material de l'època.

CONCEPTES CLAU:

Època moderna, urbanisme, arqueologia, documentació notarial, vida quotidiana, interiors domèstics, cultura material, prosperitat econòmica, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment i a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones".

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: educació secundària i batxillerat

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 100 euros

Preu per alumne/a extra: 4,30 euros

JAC

CASA I BUTXACA. L'ESPAI DOMÈSTIC A LA BARCELONA DEL 1700

TALLER

Com ens defineixen les nostres coses? En quina mesura els interiors domèstics reflecteixen la manera de ser de les persones que hi habiten i l'època en la qual viuen?

Coneixerem la vida i les persones de la Barcelona del 1700 a través dels seus espais domèstics.

Començarem amb una activitat de recerca al taller per reflexionar sobre la cultura material que ens envolta i, seguidament, visitarem tres cases del jaciment arqueològic –la casa d'un mercader, la casa d'un menestral i la casa d'un pescador– de manera dinamitzada, a través d'històries i simulacions dels alçats i els interiors de les cases. A continuació, a l'exposició permanent, recollirem els objectes més representatius de cadascun dels personatges que haurem conegut, per construir, finalment, les maquetes de les tres cases i vestir-ne els interiors.

CONCEPTES CLAU:

Interiors domèstics, cultura material, Barcelona 1700, vida quotidiana, habitatge, urbanisme, societat, oficis, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment, a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle inicial, mitjà i superior de primària

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

NOVETAT

JAC

ARQUEOLOGIA VERTICAL? RECONSTRUÏM EL BARRI DE LA RIBERA

ITINERARI URBÀ I TALLER

Quines informacions ens aporten les façanes de les cases de l'època en què van ser fetes? Quan i per què les cases van incorporar balcons? Quina relació hi ha entre un edifici alt i un carrer ample?

L'itinerari urbà i taller Arqueologia vertical? Reconstruïm el barri de la Ribera us permetrà conèixer quina ha estat l'evolució urbana d'aquesta zona de la ciutat i com es va fer el pas a les modernes ciutats higièniques.

Convertiu-vos per un dia en arqueòlegs i arqueòlogues! Entreneu la vista per observar i interpretar, mesureu i reconstruiu les cases del Born, però, sobretot, gaudiu descobrint la ciutat amb una mirada diferent, com segurament no ho havíeu fet mai: en vertical!

CONCEPTES CLAU:

Arqueologia, història, urbanisme, arquitectura, ordenació espai urbà, densificació urbana, insalubritat, higiene, infraestructures, eixamplament de carrers, educar la mirada.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Itinerari urbà pels carrers de Flassaders, de la Blanqueria, dels Carders, plaça de Jaume Sabartés, carrer de la Princesa, plaça de La Puntual, carrer de la Fusina, passeig de Picasso i taller de construcció a El Born CCM.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle superior de primària

Durada: 3 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 110 euros

Preu per alumne/a extra: 4,70 euros

A high-angle photograph of a group of people walking through ancient ruins. The ground is paved with large, irregular stone tiles. To the right, there are low, rectangular stone walls and some larger, more complex structures in the background. A yellow rope barrier is visible on the right side. The people are dressed in casual clothing, and some are looking towards the camera. An orange semi-transparent banner is overlaid on the right side of the image, containing the text "ARQUITECTURA, URBANISME I PAISATGE" in white, bold, sans-serif capital letters.

ARQUITECTURA, URBANISME I PAISATGE

ACTIVITATS VINCULADES A L'ESPAI DE MEMÒRIA DEL JACIMENT

JAC

Com l'urbanisme d'una ciutat ens parla de les seves activitats econòmiques i socials i de la seva història?

Tota ciutat constitueix una manera d'estar i d'entendre el món que es tradueix en l'articulació del seu paisatge. En aquest sentit, el conjunt arqueològic del Born i el seu entorn urbà són uns espais fonamentals per entendre el funcionament de la ciutat del segle XVIII i la seva evolució fins al segle XXI. Oferim dues activitats per aprendre a llegir les empremtes del passat en l'urbanisme tot explorant la ciutat actual.

BORN BORNET

VIURE UN MATÍ AL BORN: EXPLOREM LA HISTÒRIA D'UNA CIUTAT

ACTIVITATS VINCULADES A L'ESPAI DE MEMÒRIA DEL MERCAT DEL BORN

MER

Quin model de ciutat va articular el nou sistema de mercats del segle XIX? En quina mesura aquest model continua essent vigent? Cap a quins models ens adrecem?

Els mercats de Barcelona van forjar una xarxa de comerç singular i van crear un model de ciutat basat en la vertebració del territori i en la cohesió social. Símbols de la modernitat hereva de la revolució industrial i d'una manera nova de concebre la ciutat i l'espai públic, es van constituir en les grans architectures que, partint del passat, volien construir un futur nou.

Oferim cinc activitats per aprendre a llegir les empremtes del passat en l'urbanisme i entendre l'impacte del comerç i de l'activitat industrial en el teixit urbà i en la vida quotidiana de la gent.

EL BORN I LA CIUTADELLA. L'IMPACTE DE LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL EN EL TEIXIT URBÀ URBANISTES PER UN DIA!

LA CIUTAT IMAGINADA. LA CONSTRUCCIÓ D'UN MODEL DE CIUTAT (1876-1992)

EL MERCAT DEL BORN AMB ULLS D'ARQUITECTE CONSTRUÏM EL MERCAT DEL BORN

JAC

BORN BORNET

TALLER

Com modifiquen el paisatge urbà de les ciutats els esdeveniments històrics? La ciutat de Barcelona, tal com la coneixem avui en dia, és el resultat d'un seguit de canvis i continuïtats en el seu urbanisme que, durant més de dos mil anys, han anat definint el traçat dels carrers i el paisatge dels edificis. Conèixer com era la ciutat al segle XVIII i quins canvis urbans hi van tenir lloc és clau per comprendre com és Barcelona en l'actualitat. La visita dinamitzada a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" ens permetrà entendre l'evolució i la història de la ciutat a través de maquetes, i després, al taller, podrem recrear el procés evolutiu de Barcelona a partir de la construcció i la manipulació de materials i jocs de construcció.

CONCEPTES CLAU:

Barcelona 1700, ciutat, història, paisatge, urbanisme, evolució urbana, continuïtats i canvis, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment des de la balconada, visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones", i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: educació infantil i cicle inicial de primària

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

VIURE UN MATÍ AL BORN: EXPLOREM LA HISTÒRIA DE LA CIUTAT

VISITA DINAMITZADA I ITINERARI URBA

JAC

De quina manera la història de Barcelona queda plasmada en els carrers de la ciutat actual? Iniciarem un viatge per la Barcelona del 1700 i resseguirem les empremtes de la història en la ciutat actual. A partir d'estacions didàctiques, contrastarem documents, imatges i planimetries amb el jaciment arqueològic per reconèixer les cases i els comerços més emblemàtics de l'antiga Vilanova de Mar. Seguidament, ens endinsarem en la vida quotidiana de la ciutadania de l'època a partir d'una visita dinamitzada a l'exposició "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" i, finalment, recorrerem els carrers de l'actual barri del Born a la recerca de les empremtes de la ciutat del segle XVIII.

CONCEPTES CLAU:

Barcelona 1700, ciutat, evolució urbana, canvis i continuïtats, història, memòria, cultura material, vida quotidiana, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita dinamitzada al jaciment des de la balconada, visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" i itinerari de descoberta a l'entorn de l'àrea urbana del Born.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: primària i primer cicle de secundària

Durada: 3 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 105 euros

Preu per alumne/a extra: 4,50 euros

EL BORN I LA CIUTADELLA L'IMPACTE DE LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL EN EL TEIXIT URBÀ

ITINERARI URBÀ

Quines són les circumstàncies històriques i urbanístiques que van determinar el creixement de Barcelona des de l'inici del segle XVIII i fins a finals del segle XIX? Partint del teixit urbà de la Barcelona moderna, coneixerem les transformacions vinculades als processos històrics que desencadenaran el plantejament de la construcció d'una nova ciutat al segle XIX. La visita a l'exposició "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" ens permetrà descobrir les diferents estructures urbanes de la ciutat al llarg del temps i situar-hi el jaciment arqueològic. Seguidament, farem un itinerari a l'entorn del mercat per conèixer l'impacte de la revolució industrial en l'arquitectura i els projectes urbans d'una ciutat que mirava cap al futur.

CONCEPTES CLAU:

Urbanisme, història, continuïtats i canvis, revolució industrial, arquitectura del ferro, Mercat del Born, Ciutadella, estació de França, Barcelona i Europa, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment des de la balconada, visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" i itinerari urbà a l'entorn del Mercat del Born, el parc de la Ciutadella i l'estació de França.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: secundària i batxillerat
Durada: 2 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 90 euros
Preu per alumne/a extra: 3,90 euros

URBANISTES PER UN DIA!

ITINERARI URBÀ

Us agradaria passejar per la ciutat interpretant-ne la història a través dels carrers, les façanes, l'alçària dels edificis, les portes i els balcons?

L'itinerari pel barri de la Ribera us permetrà fer una mirada curiosa a la ciutat a través del temps i interpretar les petjades que la història ha deixat als carrers, les places o la toponímia, però també en els petits detalls: balcons, finestres, portes, gelosies i decoracions.

Prepareu-vos per observar, mesurar, comparar la ciutat i, sobretot, gaudir-ne com si fóssiu urbanistes.

CONCEPTES CLAU:

Urbanisme, història, arquitectura, ordenació de l'espai urbà, insalubritat, higienisme i ciutat, densificació urbana, infraestructures, educar la mirada.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Itinerari urbà que comença al Mercat del Born i els porxos d'en Fontserè i s'endinsa a la zona de la Ribera pels carrers de Flassaders, de la Princesa, de la Blanqueria, dels Carders, d'en Tantarantana i del Rec.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: educació secundària
Durada: 2 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 90 euros
Preu per alumne/a extra: 3,90 euros

LA CIUTAT IMAGINADA. LA CONSTRUCCIÓ D'UN MODEL DE CIUTAT (1876-1992)

ITINERARI URBÀ

MER

Quines han estat les grans fites amb què s'ha construït la imatge de Barcelona com a gran capital de progrés i modernitat? Què s'amaga darrere d'aquest relat?

Les exposicions del 1888 i el 1929 i els Jocs Olímpics del 1992 han estat fites que han donat a Barcelona la imatge d'una capital moderna i monumental. Rere aquest ideal de ciutat, s'hi amaga una realitat més complexa i més dinàmica.

Una activitat per conèixer els moments de grans transformacions urbanes dutes a terme a partir dels grans esdeveniments històrics, així com les contradiccions que aquestes transformacions han generat.

CONCEPTES CLAU:

Urbanisme, model de ciutat, capital industrial, ciutat monumental, modernitat i progrés, relat i contrarelat històrics, metròpolis, centralitats urbanes, espai urbà.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Itinerari urbà pels entorns del Mercat del Born, el parc de la Ciutadella, l'estació de França i la Barceloneta.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle superior d'ESO i batxillerat

Durada: 3 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 110 euros

Preu per alumne/a extra: 4,70 euros

MER

EL MERCAT DEL BORN AMB ULLS D'ARQUITECTE

VISITA COMENTADA AL JACIMENT I AL MERCAT DEL BORN

Com podem interpretar el Mercat del Born des de l'art i l'arquitectura?

Per damunt del mateix indret on hi havia hagut l'antic mercat medieval a l'aire lliure del Bornet, situat avui al bell mig del jaciment arqueològic del Born, s'hi va construir, al segle XIX, el primer mercat cobert de la ciutat de Barcelona, el Mercat del Born. Ferro i vidre eren, en aquell moment, la base d'una nova arquitectura que s'emmirallava en la moderna Europa. En aquest sentit, la construcció del mercat va marcar una fita en una nova concepció dels mercats i l'urbanisme. Us proposem una visita pel jaciment que us permetrà acostar-vos a l'estructura dels vells mercats medievals i, tot seguit, conèixer la revolució arquitectònica que va suposar la construcció de la nova infraestructura de Josep Fontserè.

CONCEPTES CLAU:

Arquitectura del ferro, mercats tradicionals, revolució industrial, mercats coberts, arquitectes i enginyers.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita comentada al jaciment i per l'interior i exterior del Mercat del Born.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: batxillerat
Durada: 1:30 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 100 euros
Preu per alumne/a extra: 4,30 euros

CONSTRUÏM EL MERCAT DEL BORN

TALLER

MER

Us imagineu poder construir un mercat a partir d'una quadrícula?

Amb l'enderrocament de la Ciutadella, l'Ajuntament de Barcelona va convocar un concurs per urbanitzar l'espai amb un gran parc, que havia de contenir grans avingudes, monuments i edificis públics insòlits a la ciutat en aquell moment. El projecte s'havia de finançar a partir de la construcció d'una gran àrea residencial que envoltaria el nou espai públic. Fontserè va guanyar la convocatòria amb una proposta molt pragmàtica i atenta a la nova ciutat, en la qual, a més de les demandes institucionals, afegia el gran símbol de modernitat del projecte: un mercat de ferro i vidre.

Us proposem treballar amb l'equip de Fontserè fent d'arquitectes i enginyers per construir el mercat més innovador de la ciutat.

CONCEPTES CLAU:

Arquitectura del ferro i vidre, tradició i modernitat, revolució industrial, producció seriada, mètode de modulació arquitectònica de Durand, mercats coberts, arquitectes i enginyers, La Maquinista Terrestre i Marítima.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita comentada per l'interior i exterior del Mercat del Born i taller d'arquitectura.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle mitjà i superior de primària i primer cicle d'ESO
Durada: 2 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 95 euros
Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

MEMÒRIA, POLÍTICA I LLIBERTATS

ACTIVITATS VINCULADES A L'ESPAI DE MEMÒRIA DEL JACIMENT

JAC

Per què Catalunya en l'època moderna va esdevenir un escenari del conflicte entre l'absolutisme i el parlamentarisme?

El jaciment del Born ens brinda una oportunitat excepcional per acostar-nos als esdeveniments històrics de principis del segle XVIII i per reflexionar sobre els diferents models polítics de l'època moderna i les llibertats reivindicades pels ciutadans en un context de canvis socials i de noves oportunitats econòmiques.

Presentem tres activitats que ens permetran analitzar i comprendre les causes polítiques de la guerra de Successió i el paper que hi va jugar Catalunya, avaluar l'impacte dels setges que van afectar la vida quotidiana i l'activitat econòmica de Barcelona i conèixer les conseqüències polítiques de la desfeta, tant en el pols de la ciutat com en el seu traçat urbà.

CARTOGRAFIA D'UNA DESFETA: BARCELONA ABANS, DURANT I DESPRÉS DE LA GUERRA DE SUCCESSIÓ.

1714: EL MÓN EN GUERRA

LA CIUTAT ASSETJADA

EL BORN SOTA LES BOMBES

LA CLAU ÉS LA PAU. REPENSAR ELS CONCEPTES DE GUERRA I PAU

MEMÒRIES DE LA GUERRA. UNA INFÀNCIA SOTA LES BOMBES

CARTOGRAFIA D'UNA DESFETA: BARCELONA ABANS, DURANT I DESPRÉS DEL CONFLICTE DE LA GUERRA DE SUCCESSIÓ

ITINERARI URBÀ

JAC

En quins espais de la Barcelona actual s'evidencia que la ciutat és hereva del segle XVIII? Entendrem l'impacte de la guerra i les seves conseqüències en el teixit urbà de la ciutat. Ens aproparem a l'urbanisme del segle XVIII a partir de l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" i farem un itinerari per l'antiga Vilanova de Mar per explicar l'impacte polític, econòmic i urbà de la guerra de Successió i de la posterior desfeta en el traçat de la ciutat actual. Mitjançant un treball participatiu, a través de l'observació, l'anàlisi i la reflexió crítica, i amb l'ajut de fonts primàries i secundàries, reconstruirem la cartografia de la ciutat.

CONCEPTES CLAU:

Urbanisme, continuïtats i canvis, processos històrics, Barcelona 1700, setge, militarització, ciutat comercial, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment, visita a l'exposició permanent "Barcelona 1700. De les pedres a les persones" i itinerari urbà per l'àrea urbana del Born.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: secundària i batxillerat
Durada: 3 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 110 euros
Preu per alumne/a extra: 4,70 euros

JAC

1714: EL MÓN EN GUERRA

TALLER

Com van condicionar els diferents sistemes polítics i els interessos econòmics l'esclat de la guerra de Successió? Ens endinsarem en un conflicte de caire internacional i coneixerem quins territoris hi estaven implicats i quines eren les visions del món que van motivar-los a entrar en el conflicte. Observarem el jaciment del Born com a escenari de la batalla de l'11 de setembre mentre analitzem les causes que van originar la guerra i el paper de Catalunya en el conflicte. En el taller, fent ús de fonts escrites, mapes i documents, aprofundirem en el conflicte i els seus protagonistes, en les conseqüències de la desfeta i la repressió posterior.

CONCEPTES CLAU:

Guerra de Successió, setge del 1714, defensa de les llibertats, política, geopolítica, constitucions, absolutisme, parlamentarisme, Coronela, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment des de la balconada i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle superior de primària i primer cicle de secundària
Durada: 2 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 95 euros
Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

LA CIUTAT ASSETJADA

TALLER

JAC

Quin propòsit es persegueix quan s'assetja una ciutat i com el setge afecta la vida quotidiana de les persones?

Ens apropiarem a les causes que van impulsar el setge del 1714 a Barcelona i a la resolució del conflicte en la batalla de l'11 de setembre. Reflexionarem sobre com va afectar la vida quotidiana de la ciutadania i identificarem els escenaris principals on es van desenvolupar els combats. Al taller, a partir de la consulta i la manipulació de documentació, mapes i materials de recreació històrica, analitzarem les diferents etapes del setge i reflexionarem sobre les conseqüències de la desfeta i la repressió posterior.

CONCEPTES CLAU:

Guerra de Successió, setge del 1714, defensa de les llibertats, política, geopolítica, constitucions, absolutisme, parlamentarisme, Coronela, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment des de la balconada i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle superior de primària i primer cicle d'ESO
cicle de secundària

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

EL BORN SOTA LES BOMBES

VISITA COMENTADA

JAC

Com podem llegir les empremtes del setge del 1714 al jaciment del Born?

Coneixerem les causes de la guerra de Successió com un conflicte internacional i el paper de Catalunya dins del joc d'interessos per al repartiment del món entre les gran potències europees. Seguidament, trepitjarem els espais arqueològics que van ser escenaris de la batalla de l'11 de setembre de 1714.

La vista pels carrers i les cases del jaciment ens acosta a la seva vida quotidiana i a les activitats comercials i socials. El treball amb fonts primàries, documentals i iconogràfiques ens abocarà a la complexa realitat que conformava el món modern a l'inici del segle XVIII.

CONCEPTES CLAU:

Geopolítica internacional, guerra de Successió, absolutisme, pactisme, mercantilisme, mundialització, creació de l'estat modern, colonialisme, militarització.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita i taller

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: educació secundària i batxillerat

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 100 euros

Preu per alumne/a extra: 4,30 euros

NOVETAT

LA CLAU ÉS LA PAU. REPENSAR ELS CONCEPTES DE GUERRA I PAU

VISITA COMENTADA I TALLER

JAC

Quines accions individuals i col·lectives podem fer per generar una veritable cultura de la pau? En quina mesura la cultura de la guerra i la violència ha determinat la nostra manera d'entendre el món?

Vivim en un món en el qual la guerra i la violència han format part de la nostra cultura des de fa milers d'anys, fins al punt que hem arribat a normalitzar la guerra i, fins i tot, a banalitzar-la, entenent-la com una forma de resolució dels conflictes. L'hem convertit gairebé en un espectacle o fenomen llunyà, més que no pas en una realitat.

Ens hem aturat mai a pensar com aquesta visió pot tenir influències en la nostra manera de pensar i d'actuar? Al llarg de la vida, tots i totes ens haurem d'enfrontar a conflictes amb altres persones. Afrontar-los amb naturalitat i de manera constructiva, emprant sempre accions que fomentin el diàleg, la negociació i la cooperació, ens donarà les eines per construir col·lectivament un nou paradigma basat en la pau positiva.

A través de la visita a l'exposició temporal "Una infància sota les bombes", ens apropiem a com les guerres comporten la destrucció sistemàtica de la convivència, dels nostres drets fonamentals, de relacions, de les ciutats i de les vides dels homes i les dones i, en especial, dels nens i les nenes. Posteriorment, a través d'una activitat participativa, ens dotarem de les eines com a individus i col·lectiu per identificar les nostres actituds enfront dels conflictes i com acostar-nos-hi per assolir la pau positiva.

CONCEPTES CLAU:

Literatura, vida quotidiana, ciutat, època moderna, Barcelona 1700, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment des de la balconada, visita a l'exposició temporal "Una infància sota les bombes" i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: cicle superior de primària i 1er i 2on d'ESO

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 95 euros

Preu per alumne/a extra: 4,10 euros

MEMÒRIES DE LA GUERRA. UNA INFÀNCIA SOTA LES BOMBES

VISITA AL JACIMENT I TALLER

JAC

En quina mesura la construcció d'una memòria democràtica contribueix a la generació d'una nova cultura de la pau positiva?

Barcelona, any 1714. Barcelona, any 1938. Món, any 2018. Des de fa segles, les ciutats i els infants han patit els horrors de la guerra. Encara avui, els bombardejos se segueixen succeint en moltes ciutats del món. Només cal tenir en compte que, des del final de la Segona Guerra Mundial, el món no ha tingut ni un sol dia sense cap guerra. Es possible, doncs, la pau? Són inevitables, les guerres?

A través de la visita comentada al jaciment d'El Born CCM i a l'exposició "Una infància sota les bombes", ens acostarem a l'impacte físic i psicològic que suposen les guerres sobre els infants, com en el setge sobre Barcelona del 1714, en els bombardejos aeris indiscriminats durant la Guerra Civil o en els conflictes actuals existents arreu del món. Veurem, tanmateix, com tot conflicte ha suposat la violació sistemàtica dels drets fonamentals dels infants al llarg del temps. Finalment, en el taller, veurem com la construcció de la memòria democràtica contribueix a la generació de la cultura de la pau positiva.

CONCEPTES CLAU:

Violència estructural, urbidicis, drets humans, pau positiva, cultura de la guerra, memòria democràtica, resiliències, educació per la pau, ètica, educació en valors.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita comentada al jaciment d'El Born CCM i a l'exposició temporal "Una infància sota les bombes" i taller.

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: 3r i 4t d'ESO i batxillerat

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 100 euros

Preu per alumne/a extra: 4,30 euros

ACTIVITATS ESPECIALS PER A DIADES ESPECIALS

3 DE MARÇ. CARNESTOLTES

CARNESTOLTES, FESTA I LLIBERTAT

VISITA AL JACIMENT I ITINERARI URBA

Les festes de carnestoltes a la Barcelona del 1700 eren la més gran manifestació de la significació de la cultura de la festa en la ciutat, com també un clar exponent de la seva vinculació a les seves estructures socials i polítiques.

L'itinerari "Carnestoltes, festa i llibertat" ens mostrarà els diferents espais de la ciutat vinculats a la celebració del carnestoltes a l'època moderna. Coneixerem l'esplendor del carnestoltes de la Barcelona dels segles XVII i XVIII i la seva projecció arreu del seu territori. Veurem quins costums hi havia, el grau de participació dels habitants de la ciutat, i la importància de la disfressa i de la màscara en la festa. Finalment, relacionarem la celebració del carnestoltes amb diferents períodes historicopolítics: les amonestacions per part de l'Església contra la disbauxa sense mesura, les suspensions temporals degudes a diferents esdeveniments i la seva prohibició després de la

desfeta del 1714. Analitzarem les tenses relacions entre la celebració del carnestoltes i els poders fàctics, les reiterades temptatives des dels estaments polítics i religiosos d'anul·lar una festa d'una importància i espontaneïtat difícils d'aturar, i les disposicions finals de la monarquia borbònica com un exemple més de la repressió soferta per la població barcelonina.

CONCEPTES CLAU:

Festa, Barcelona 1700, història, societat, cultura, urbanisme, oci, absolutisme i repressió.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment i itinerari per l'àrea urbana del Born.

INFORMACIÓ PRÀCTICA

Nivell educatiu: secundària i batxillerat

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 100 euros

Preu per alumne/a extra: 4,30 euros

8 DE MARÇ. DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

VEUS SILENCIADES: LA DONA A LA BARCELONA MODERNA

VISITA AL JACIMENT I ITINERARI URBÀ

A partir del testimoni de dones que van viure a la Barcelona del 1700, reflexionarem a l'entorn de l'imaginari que es projectava en la dona i la seva realitat, moltes vegades contradictòria. D'aquesta manera, veurem el dia a dia de les dones del moment, les seves dificultats i la seva situació de vulnerabilitat, però també les xarxes femenines de solidaritat, que tot sovint desafiaven les regles establertes a fi de recuperar un lloc impossible en la societat del moment.

CONCEPTES CLAU:

Barcelona 1700, història, societat, cultura, estructures de gènere, estructures domèstiques, economia, viduitat.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment i itinerari per l'àrea urbana del Born

INFORMACIÓ PRÀCTICA:

Nivell educatiu: secundària i batxillerat
Durada: 2 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 100 euros
Preu per alumne extra: 4,30 euros

22 MARÇ. DIA MUNDIAL DE L'AIGUA

EL REC COMTAL. COM L'AIGUA DIBUIXA LA CIUTAT

VISITA AL JACIMENT I ITINERARI URBÀ

En quina mesura els sistemes d'abastament d'aigua han estructurat la vida, les activitats i l'urbanisme de la ciutat? Fins a quin punt el subministrament d'aigua es pot convertir en una eina de poder polític i econòmic?

Abans de l'era industrial, amb la irrupció de la màquina de vapor i el naixement dels sistemes de bombeig d'aigua, disposar d'aigua a la ciutat era una qüestió de pendents: trobar les millors deus, construir les infraestructures que salvessin els desnivells del terreny i generar una xarxa de canalitzacions que permetessin conduir l'aigua fins a les fonts públiques. La Barcelona del segle XVIII tenia el seu propi sistema d'aigua de consum (fonts públiques) i d'aigua productiva (Rec Comtal). La disponibilitat d'aigua va condicionar l'estructura urbana de la ciutat, però també la seva organització econòmica, social, i, fins i tot, la seva toponímia.

A través de la visita al jaciment d'El Born CCM i d'un itinerari urbà pel

barri de la Ribera, ens apropiem a la importància dels sistemes de subministrament d'aigua per als habitants de la ciutat. Ho farem tot observant els petits detalls que van donar forma a l'espai urbà i a les estructures domèstiques: canalitzacions, desguassos, canals, clavegueres, fonts, pous, fosses sèptiques, entre d'altres.

CONCEPTES CLAU:

Barcelona 1700, estructura urbana, Rec Comtal, fonts de Collserola, clavegueres, mestres de les fonts, activitats econòmiques.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment i itinerari per l'àrea urbana del Born.

INFORMACIÓ PRÀCTICA

Nivell educatiu: secundària i batxillerat
Durada: 2 hores
Grup: 25 alumnes màxim
Preu per grup: 100 euros
Preu per alumne/a extra: 4,30 euros

23 D'ABRIL. DIADA DE SANT JORDI

LES PARAULES DEL BORN: LA CIUTAT VISTA AMB PLOMA D'ESCRITOR

VISITA AL JACIMENT I ITINERARI URBÀ

Com a través de la literatura podem evocar el passat i construir la nostra memòria col·lectiva?

Donarem veu als escriptors i escriptores de tots els temps que ens descriuen la vida a l'antiga Vilanova de Mar i de l'actual barri del Born, mentre comprenem la importància de les paraules i dels relats en la construcció de la nostra cultura.

Un itinerari pels carrers del jaciment i per l'entorn d'El Born CCM a través de la poesia i la literatura ens permetrà reconstruir la memòria dels fets històrics i dels habitants de l'actual barri de la Ribera, un escenari on es desenvolupen la vida i les obres de personalitats tan emblemàtiques com ara Josep Maria de Sagarra, Pitarra, Narcís Feliu de la Penya, Santiago

Rusiñol o Joan Maragall, a més de ser l'escenari de les obres literàries d'Alfred Bosch, Vicenç Villatoro i Albert Sánchez Piñol.

CONCEPTES CLAU:

Literatura, poesia, Barcelona 1700, història, societat, cultura, urbanisme, continuïtats i canvis, època moderna, guerra de Successió, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Visita al jaciment i itinerari per l'àrea urbana del Born a través de la literatura.

INFORMACIÓ PRÀCTICA

Nivell educatiu: secundària i batxillerat

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 100 euros

Preu per alumne/a extra: 4,30 euros

20 DE JUNY. CORPUS CHRISTI I L'OU COM BALLA

EL CORPUS CHRISTI. LA FESTA DE BARCELONA

ITINERARI URBÀ

El Corpus Christi. La Festa de Barcelona és un itinerari que pretén donar a conèixer el que fou la processó del Corpus, una de les expressions festives més brillants i singulars de la història de la ciutat. L'activitat també ens permetrà gaudir d'un dels actes més destacats de l'actual diada, l'ou com balla, en les fonts d'alguns dels edificis antics de Ciutat Vella. La processó de Corpus fou un dels actes festius de més rellevància de la ciutat, des del segle XIV fins pràcticament al segle XIX. Va esdevenir no únicament una celebració més de la ciutat, sinó l'autèntica festa de Barcelona, un esdeveniment que involucrava tots els sectors socials de la ciutat i que fou l'origen popular i festiu de molts dels actuals elements de la nostra imatge festiva: els gegants, els dracs o els diables, entre d'altres.

L'itinerari permetrà a l'alumnat entendre moltes de les expressions festives actuals a partir del descobriment del seu origen, i, per tant, valorar

la festivitat del Corpus, tant pel que va ser com pel que ens ha deixat. Es tracta d'una ocasió única per acostar-se a una de les expressions més singulars de la cultura intangible de la ciutat, sense la qual seria impossible entendre les nostres expressions populars actuals, part ineludible de la identitat dels barcelonins i les barcelonines.

CONCEPTES CLAU:

Literatura, poesia, Barcelona 1700, història, societat, cultura, urbanisme, continuïtats i canvis, època moderna, guerra de Successió, passat i present.

DINÀMICA DE L'ACTIVITAT:

Itinerari per l'àrea urbana del Born i del barri Gòtic i visita a La Casa dels Entremesos.

INFORMACIÓ PRÀCTICA

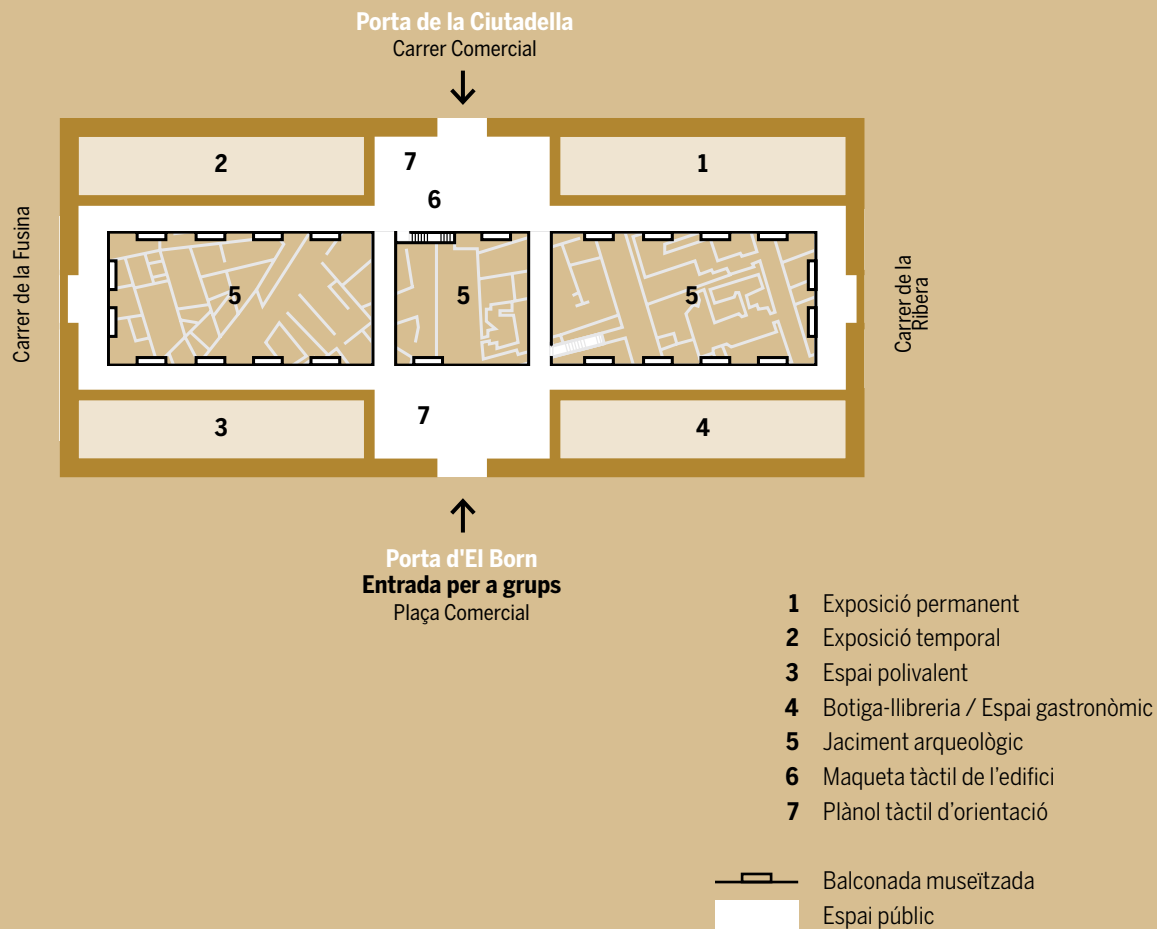
Nivell educatiu: primària i 1r i 2n d'ESO

Durada: 2 hores

Grup: 25 alumnes màxim

Preu per grup: 90 euros

Preu per alumne/a extra: 3,90 euros

FES HISTÒRIA
FES ESCOLA
VINE AL BORN!

CURS 2018/2019

PROGRAMA D'ACTIVITATS EDUCATIVES
D'EL BORN CENTRE DE CULTURA I MEMÒRIA

Servei de reserves:
93 256 68 50
reserveselbornccm@eicub.net

El Born Centre de Cultura i Memòria
Pl. Comercial, 12
08003 Barcelona

elbornculturaimemoria.barcelona.cat
facebook.com/elbornccm
twitter.com/elbornccm
instagram.com/elbornccm